

สรุปและวิเคราะห์ข่าวประจำวัน ที่ 29 มิถุนายน 2558

เรียน ผอ. สคร.5 /รองผู้อำนวยการฯ/นักวิชาการสาธารณสุข/เครือข่ายสื่อมวลชน

กลุ่มสื่อสารความเสี่ยง ฯ สคร.5 ขอรวบรวมและสรุปวิเคราะห์ข่าวที่อาจจะมีผลกระทบต่อ

กรมควบคุมโรค มีรายละเอียดดังนี้

วันที่ /แหล่งข่าว	ประเด็นข่าว	วิเคราะห์ข่าว
<p>สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2558</p>	<p>กรมควบคุมโรค เตือนผู้ปกครองดูแลบุตรหลาน สังเกตอาการโรคมือ เท้า ปาก หลังปีนี้พบผู้ป่วยแล้ว 1.3 หมื่นราย ส่วนใหญ่เป็นเด็ก 1-3 ปี สูงถึง 72%</p> <p>ขณะนี้โรคที่ต้องระมัดระวังในเด็กเล็กคือ โรคมือ เท้า ปาก โดยเฉพาะกลุ่มอายุต่ำกว่า 5 ปี ในโรงเรียนอนุบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก หรือศูนย์เด็กเล็กที่มีเด็กอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ข้อมูลจากสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม -22 มิถุนายน 2558 พบผู้ป่วยโรคมือ เท้า ปาก จำนวน 13,075 ราย เสียชีวิต 1 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในวัยเด็กเล็ก (อายุ 1-3 ปี) สูงถึง 72% ในช่วง 4 สัปดาห์ที่ผ่านมาพบว่ามีจังหวัดที่เสี่ยงต่อการระบาด 19 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน อุทัยธานี กำแพงเพชร พะเยา ตราด สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปราจีนบุรี ชัยนาท ยโสธร หนองคาย อำนาจเจริญ เลย ระนอง สตูล กระบี่ ปัตตานี และพังงา</p> <p>โรคมือ เท้า ปาก เกิดจากเชื้อเอนเทอโรไวรัส พบมากในทารกและเด็กเล็ก ติดต่อโดยการได้รับเชื้อทางปากโดยตรง โดยเชื้อไวรัสจะติดมากับมือ หรือของเล่นที่เปื้อนน้ำมูก น้ำลาย น้ำจากแผลตุ่มพอง หรืออุจจาระของผู้ป่วย และอาจเกิดการไอ จาม รดกันติดต่อกันได้ง่าย โดยเฉพาะสัปดาห์แรก หลังจากได้รับเชื้อ ผู้ติดเชื้อจะเริ่มแสดงอาการเริ่มด้วย มีไข้ อ่อนเพลีย เจ็บปากและเบื่ออาหาร มีแผลอักเสบ ที่ลิ้น เหงือก และกระพุ้งแก้ม อาจเกิดตุ่มผื่นแดง ไม่คันที่ฝ่ามือ ฝ่าเท้า ก้น หรือหัวเข่า แต่เวลาคดจะเจ็บ ต่อมาจะแตกออกเป็นหลุมตื้นๆ อาการจะดีขึ้นและแผลหายไปใน 7-10 วัน</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ข่าว ยังเครือข่ายสื่อสาร สาธารณะ -ได้แจ้งผู้บริหารและ เครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

	<p>ส่วนการป้องกันโรคมือ เท้า ปาก กรมควบคุมโรคขอความร่วมมือศูนย์เด็กเล็ก สถานรับเลี้ยงเด็ก และโรงเรียนอนุบาล ตรวจสอบคัดกรองเด็กนักเรียนทุกวัน หมั่นทำความสะอาดเครื่องใช้ ของเล่น สนามเด็กเล่น ให้เด็กล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่และน้ำสะอาด ถ้าพบเด็กป่วยหรือสงสัย ต้องแยกเด็กป่วยที่เป็นโรคมือ เท้า ปาก ออกจากกลุ่มเพื่อน โดยให้หยุดพักที่บ้านเป็นเวลา 1 สัปดาห์จนกว่าจะหายเป็นปกติ ส่วนผู้ปกครองสามารถดูแลบุตรหลานได้โดยการรักษาสุขภาพอนามัยของบุตรหลาน ช่วยกันสังเกตอาการของเด็กอย่างใกล้ชิด หากพบเด็กมีไข้ มีแผลในปาก มีตุ่มน้ำใสที่มือ เท้า ควรให้เด็กหยุดเรียน รีบไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษา</p> <p>“ทั้งนี้โรคมือ เท้า ปาก ยังไม่มีวัคซีนป้องกัน แพทย์จะให้ยารักษาตามอาการ เช่น ยาลดไข้ ยาชาแก้เจ็บแผลในปาก ผู้ป่วยควรนอนพักผ่อนให้มากๆ ผู้ดูแลควรเช็ดตัวให้เด็กเพื่อลดไข้เป็นระยะ ให้ผู้ป่วยรับประทานอาหารอ่อนๆ ไม่ร้อนจัด ดื่มน้ำ นม และน้ำผลไม้แช่เย็น เพื่อช่วยลดอาการเจ็บแผลในปาก ถ้าเป็นเด็กอ่อนอาจต้องป้อนนมให้แทนการดูดจากขวด อย่างไรก็ตาม โรคนี้มักไม่รุนแรงและไม่มีอาการแทรกซ้อน แต่เชื้อไวรัสบางชนิด อาจทำให้มีอาการรุนแรงได้ หากมีข้อสงสัยประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร 1422”</p>	
<p>สำนักสื่อสารความ เสียงฯ29 มิถุนายน พ.ศ. 2558</p>	<p>กรมคร. เดือนประชาชนกินเห็ดป่า เสี่ยงอันตรายจากเห็ดพิษ หลังปี นี้พบผู้ป่วยแล้ว 170 ราย</p> <p>ในช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงปลายเดือนกันยายนของทุกปี จะพบผู้ป่วยและเสียชีวิตจากการกินพิษที่ขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นประจำ โดยเฉพาะทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ประชาชนนิยมเก็บเห็ดป่าในธรรมชาติมากิน แต่เนื่องจากเห็ดป่านั้นมีทั้งเห็ดที่กินได้และเห็ดพิษ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกัน ทำให้ประชาชนเข้าใจผิด จึงขอความร่วมมือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและ อสม. เร่งให้ความรู้กับประชาชน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเห็ดกินเอง ซึ่งจากข้อมูลเฝ้าระวังโรค สำนักระบาดวิทยา กรม</p>	<p>แนวทางการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ข่าว ยังเครือข่ายสื่อสาร สาธารณะ -ได้แจ้งผู้บริหารและ เครือข่ายสื่อมวลชนแล้ว</p>

ควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-19 มิถุนายน 2558 พบผู้ป่วยจากการกินเห็ดพิษแล้ว 170 ราย ยังไม่มีรายงานผู้เสียชีวิต โดยกลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ 35-44 ปี พบร้อยละ 19.41 รองลงมาคือ 45-54 ปี ร้อยละ 17.65 และ 25-34 ปี ร้อยละ 13.53 และอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ร้อยละ 42.9 รับจ้างร้อยละ 25.9 และนักเรียนร้อยละ 12.4

เห็ดที่เป็นสาเหตุทำให้เสียชีวิตส่วนใหญ่ คือ เห็ดระโงกพิษ บางแห่งเรียกว่า เห็ดระโงกหิน เห็ดระงาก หรือเห็ดไข่ตายซาก เห็ดชนิดนี้จัดอยู่ในกลุ่มเห็ดที่มีความคล้ายคลึงกับเห็ดระโงกขาวหรือไข่ห่าน ที่สามารถกินได้ แต่มีข้อแตกต่างที่สำคัญคือ เห็ดระโงกพิษ จะมีก้านสูง กลางดอกหวมกจะนูนเล็กน้อย มีกลิ่นเอียนและค่อนข้างแรง สำหรับช่วงที่เสี่ยงอันตรายที่สุดคือ ช่วงเห็ดยังดอกตูม เพราะเห็ดสกุลนี้ขณะดอกอ่อนจะมีลักษณะเหมือนกันหมด แยกได้ยากจากเห็ดที่กินได้ และเห็ดพิษชนิดนี้มีสารที่ทนต่อความร้อน แม้จะปรุงให้สุกดีแล้ว เช่น ต้ม แกง ก็ไม่สามารถทำลายสารพิษนั้นได้ ส่วนภูมิปัญญาชาวบ้านที่ใช้ทดสอบความเป็นพิษของเห็ด เช่น การจุ่มซ็อนเงินลงไปใ้ในหม้อต้มเห็ด ซ็อนจะไม่เปลี่ยนเป็นสีดำ การนำไปต้มกับข้าวสาร หรือการสังเกตรอยกัดแทะของสัตว์ วิธีดังกล่าวก็ยังไม่สามารถเชื่อถือ และนำมาใช้ทดสอบพิษกับเห็ดกลุ่มนี้ได้ นอกจากเห็ดระโงกพิษแล้ว ยังมีเห็ดป่าชนิดที่มีพิษรุนแรงอีกคือ เห็ดเมือกไครเหลือง ซึ่งมักสับสนกับเห็ดขิง ซึ่งชนิดที่เป็นพิษจะมีเมือกปกคลุมและมีสีดอกเข้มกว่า แต่ยากแก่การสังเกตด้วยตา ส่วนเห็ดชนิดสุดท้าย คือ เห็ดหวมกจีน จะเป็นเห็ดที่คล้ายกับเห็ดโคนขนาดเล็กของบ้านเรา

หลังจากกินเห็ดพิษแล้ว จะทำให้คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง หรือถ่ายอุจจาระเหลว ไม่ควรซื้อยากินเองหรือไปปรึกษากับหมอพื้นบ้าน จะต้องรีบไปพบแพทย์ แจ้งประวัติการกินเห็ด ทั้งชนิดและปริมาณ โดยละเอียด พร้อมกับตัวอย่างเห็ดพิษ(หากยังเหลืออยู่) และควรให้ผู้ป่วยนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือ นัดติดตามอาการทุกวันจนกว่าจะหายเป็นปกติ เนื่องจากเห็ดพิษชนิดร้ายแรงจะทำให้

ผู้ป่วยมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ใน 24 ชั่วโมงแรก แต่หลังจาก 24 ชั่วโมงไปแล้ว ผู้ป่วยอาจมีอาการรุนแรงตามมาคือ การทำงานของตับและไตล้มเหลว ทำให้เสียชีวิตได้ สำหรับการช่วยเหลือผู้ป่วยที่กินเห็ดพิษ เบื้องต้นให้ผู้ป่วยอาเจียนเอาเศษอาหารที่ตกค้างออกมาให้มากที่สุด โดยการล้วงคอ หรือกรอกไข่ขาว จากนั้นรีบนำผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันที

“ในโอกาสนี้ขอแจ้งเตือนประชาชนให้หลีกเลี่ยงการเก็บเห็ดไปห่าน เห็ดโมงโกง เห็ดระโงก หรือเห็ดระงาก ขณะที่ยังเป็นดอกอ่อน ซึ่งมีลักษณะเป็นก้อนกลมรี คล้ายไข่ มารับประทาน เนื่องจากจะไม่สามารถทราบได้เลยว่าเป็นเห็ดมีพิษหรือไม่มีพิษ เพราะลักษณะดอกตูมภายนอกจะเหมือนกัน รวมถึงหลีกเลี่ยงการกินเห็ดพร้อมกับดื่มสุรา เนื่องจากฤทธิ์ของแอลกอฮอล์จะทำให้พิษเห็ดแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว และทำให้อาการรุนแรงขึ้นด้วย ทั้งนี้หากประชาชนมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร 1422”